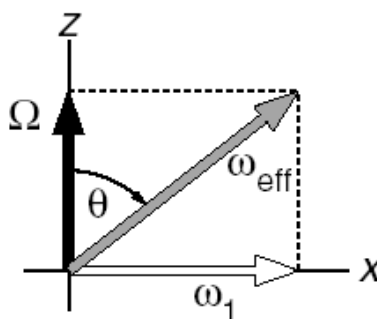
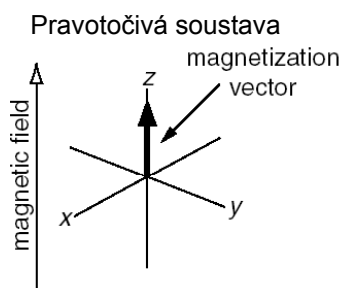

Vektorový model

Vztahy

ν v Hz, ω v rad, δ v ppm, Planckova konstanta $h = 6,626 \cdot 10^{-34}$ J.s, $\gamma_{H^+} = 2,675 \cdot 10^8$ rad.s $^{-1}$ .T $^{-1}$ magnetogyrický poměr protonu, $c = 299\,792\,458$ m.s $^{-1}$, λ vlnová délka v m, $k_B = 1,381 \cdot 10^{-23}$ J.K $^{-1}$ Boltzmannova konstanta, T teplota v Kelvinech K. Uvědomte si, že $E = h\nu \propto B$

(Bonus) Boltzmannova rovnice :
$$\frac{N_\alpha}{N_\beta} = e^{\frac{\Delta E}{k_B T}} \approx 1 + \frac{\Delta E}{k_B T}$$

Otázky

Jaký je rozdíl mezi pravotočivou a levotočivou osovou soustavou? Jak s tím souvisí pravidlo pravé a levé ruky?

Jak vzniká celková magnetizace M_0 ? Jak je ovlivněná vnějším magnetickým polem spektrometru B_0 ? Proč je tendence dělat stále silnější magnety?

Jaký je rozdíl mezi tvrdým a slabým RF pulzem? Je pro slabé pulzy důležité určit frekvenci vysílače (transmitter)? Jak se mění energie RF pulzu se vzrůstajícím magnetickým polem, má-li pulz účinkovat stejně na dané jádra?

Příklady

6)

Kalibrace pulzu. V jednotlivých experimentech aplikujeme stejný pulz ve směru y , který se liší trváním a měříme sílu vzniklého signálu, který má vždy y složku nulovou. Pro délky pulzu 5, 10 μ s signál roste, pro 15, 20 μ s klesá a pro 30, 35 μ s je záporný. Nulový byl pro čas 25 μ s. Vysvětlete experiment. Určete sílu pulzu v Hz.

7)

Na vzorek v rovnováze na 600 MHz spektrometru aplikujeme radiofrekvenční pulz (RF) o frekvenci $\nu_1 = 25,2$ kHz ve směru x v rotující soustavě. Určete vektor efektivního magnetického pole ν_{eff} v Hz, jestliže jsme a) rezonanci b) lišíme se o $\delta = \pm 6$ ppm od rezonance. Je pulz dostatečně "tvrdý"?

8)

Prozkoumejte pulzní sekvence

$$90^\circ(x) - \text{prodleva } \tau - 180^\circ(x) - \text{prodleva } \tau,$$

$$90^\circ(x) - \text{prodleva } \tau - 180^\circ(y) - \text{prodleva } \tau,$$

$$90^\circ(y) - \text{prodleva } \tau - 180^\circ(-x) - \text{prodleva } \tau.$$

Uvažujte, že se magnetizace v průběhu prodlevy τ pootočí o 20 stupňů. (Výsledek bude stejný pro libovolné pootočení.)

DU 9)

Spektrometr s Larmorovskou frekvencí 400 MHz pro protony má frekvenci 100 MHz pro ^{13}C , protože magnetogyrický poměr ^{13}C je čtvrtinový oproti protonu. Použijeme tvrdý pulz na protony o délce 10 μs . Jak tento pulz ovlivní jádra ^{13}C ?

[Velmi podobný příklad je řešen v Solutions_manual_Keeler.pdf]

DU 10)

Pulzní sekvence

$$90^\circ(x) - \text{prodleva } \tau - 90^\circ(-x)$$

je aplikována na magnetizaci v rovnováze. Popište jak bude záviset magnetizace M_x , M_y , M_z na offsetu Ω . Takhle sekvence by šla použít pro potlačení silného signálu rozpouštědla. Předpokládejme, že důležité signály jsou od signálu rozpouštědla 3 ppm, pulzy mají 10 μs a měříme na 600 MHz spektrometru. Jak zvolit τ ?

[Velmi podobný příklad je řešen v Solutions_manual_Keeler.pdf]

Bonus o citlivosti NMR

Máme vzorek o 1 ml s koncentrací "protonů" 1 mM. Jaké je zastoupení protonů ve stavu α, β při teplotě 300 K na 600MHz spektrometru? Rozdíl mezi α, β stavy tvoří celkovou magnetizaci. Jak jí ovlivní silnější magnetické pole?

[Na 600 MHz: α $3,00014 \cdot 10^{17}$; β $2,99986 \cdot 10^{17}$ protonů. Takže jen 0,01% protonů tvoří magnetizaci. Bude větší, závislost je přibližně lineární.]